2026/2256

8.10.2026 г.

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2026/2256 НА СЪВЕТА

от 24 септември 2026 година

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз в рамките на Съвместния комитет на ЕИП относно изменението на Протокол 10 към Споразумението за ЕИП относно опростяването на проверките и формалностите по отношение на превоза на стоки и към Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи (Финансов принос по МКВЕГ)

(текст от значение за ЕИП)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 192, параграф 1 във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета от 28 ноември 1994 г. относно условията за прилагане на Споразумението за Европейското икономическо пространство ([1]), и по-специално член 1, параграф 3 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) Споразумението за Европейското икономическо пространство ([2]) (наричано по-нататък „Споразумението за ЕИП“) влезе в сила на 1 януари 1994 г.

(2) Съгласно член 98 от Споразумението за ЕИП Съвместният комитет на ЕИП може да реши да приеме измененията, *inter alia*, на Протокол 10 към Споразумението за ЕИП относно опростяването на проверките и формалностите по отношение на превоза на стоки и Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи.

(3) Членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ следва да допринасят финансово за функционирането на системите, необходими за функционирането на механизма за корекция на въглеродните емисии на границите (МКВЕГ) в цялото ЕИП, посредством механизъм, създаден успоредно с това чрез отделно решение на Съвместния комитет на ЕИП за изменение на Протокол 10 и Протокол 31 към Споразумението за ЕИП.

(4) Следователно Протокол 10 и Протокол 31 към Споразумението за ЕИП следва да бъдат съответно изменени.

(5) Поради това е целесъобразно да се установи позицията, която трябва да се заеме в рамките на Съвместния комитет на ЕИП относно изменението на Протокол 10 и Протокол 31 към Споразумението за ЕИП,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на Съвместния комитет на ЕИП относно предложеното изменение на Протокол 10 към Споразумението за ЕИП относно опростяването на проверките и формалностите по отношение на превоза на стоки и Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи, се основава на проекта на решение на Съвместния комитет на ЕИП, приложен към настоящото решение.

([1]) ОВ L 305, 30.11.1994 г., стр. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1994/2894/oj.
([2]) ОВ L 1, 3.1.1994 г., стр. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1994/1/oj.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на 24 септември 2026 година.

За Съвета

Председател

P. BURKE

ПРОЕКТ НА

РЕШЕНИЕ НА СЪВМЕСТНИЯ КОМИТЕТ НА ЕИП № .../...

от ...

за изменение на Протокол 10 към Споразумението за ЕИП относно опростяването на проверките и формалностите по отношение на превоза на стоки и на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи

СЪВМЕСТНИЯТ КОМИТЕТ НА ЕИП,

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство (наричано по-нататък „Споразумението за ЕИП“), и по-специално членове 86 и 98 от него,

като има предвид, че:

(1) Включването на Регламент (ЕС) 2023/956 на Европейския парламент и на Съвета ([1]) в Споразумението за ЕИП изисква използването на информационни системи на Съюза, които отчасти са свързани с функционирането на митническата територия на Съюза. Освен това регистърът на механизма за корекция на въглеродните емисии на границите (МКВЕГ) и общата централна платформа са разработени специално за функционирането на МКВЕГ, към който държавите от ЕАСТ трябва да бъдат асоциирани. Следователно за регистъра на МКВЕГ и общата централна платформа се налагат специфични корекции за тази цел. Държавите от ЕАСТ не са част от митническата територия на Съюза и следователно по подразбиране не са имали достъп до специфичните митнически информационни системи, които се използват и за целите на МКВЕГ. Що се отнася до участието в специфичните митнически информационни системи, свързани с функционирането на МКВЕГ, както и специфичните корекции за ЕАСТ в регистъра на МКВЕГ, включително всички специфични корекции, свързани с общата централна платформа, правилата за финансово участие са определени в Протокол 10 към Споразумението за ЕИП. Що се отнася до участието на държавите от ЕАСТ, включително на Надзорния орган на ЕАСТ, в регистъра на МКВЕГ и участието на държавите от ЕАСТ в общата централна платформа, правилата за финансово участие са определени в Протокол 31 към Споразумението за ЕИП съгласно правилата на член 82 от Споразумението за ЕИП и в Протокол 32 към Споразумението за ЕИП. Тъй като държавите от ЕАСТ следва да допринасят финансово за системите, те в замяна следва да се ползват от правото на достъп и използване на тези системи за прилагането на Регламент (ЕС) 2023/956.

(2) Към настоящото решение са приложени индикативни суми на финансовите вноски на държавите от ЕАСТ за целите на Протокол 10 от Споразумението за ЕИП към момента на приемане на настоящото решение.

(3) Тъй като Регламент (ЕС) 2023/956 не се прилага по отношение на Лихтенщайн, настоящото решение не следва да се прилага по отношение на Лихтенщайн.

(4) Поради това Протокол 10 и Протокол 31 към Споразумението за ЕИП следва да бъдат съответно изменени,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Протокол 10 към Споразумението за ЕИП се изменя, както следва:

1) В член 2 се добавя следният параграф:

„5. Разпоредбите в приложение III към настоящия протокол, свързани с прилагането на Регламент (ЕС) 2023/956, се прилагат между Общността, Исландия и Норвегия.“

([1]) Регламент (ЕС) 2023/956 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. за създаване на механизъм за корекция на въглеродните емисии на границите (ОВ L 130, 16.5.2023 г., стр. 52, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/956/oj).

2) След приложение II се добавя следното приложение:

„Приложение III

Технически и финансови договорености за прилагането на Регламент (ЕС) 2023/956

Член 1

Определения

За целите на настоящото приложение:

а) „регистър на МКВЕГ“ означава регистърът на одобрените декларатори по МКВЕГ под формата на стандартизирана електронна база данни, съдържаща данните относно сертификатите по МКВЕГ на съответните одобрени декларатори по МКВЕГ, както е определено съгласно член 14 от Регламент (ЕС) 2023/956;

б) „обща централна платформа“ означава платформата, създадена за продажба и обратно изкупуване на сертификати по МКВЕГ съгласно член 20 от Регламент (ЕС) 2023/956;

в) „МСУР“ означава митническата система за управление на риска, посочена в член 36 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2447 на Комисията;

г) „CCN2“ означава Общата комуникационна мрежа 2;

д) „ИУК“ означава системата за информационни услуги за клиентите;

е) „Datalab“ означава системата, използвана за анализ на управлението на риска и за обобщаване и преобразуване на данни относно данните за митнически операции.

Член 2

Процеси по МКВЕГ, свързани с митническия контрол и управлението на риска

1. За обмена и съхранението на информация, отнасяща се до комуникацията между Комисията и митническите органи на Норвегия и Исландия, се използва регистърът на МКВЕГ. За свързана с риска митническа информация по МКВЕГ се използва МСУР.

2. МСУР се използва за комуникация между митническите органи и между митническите органи и Комисията за прилагането на Регламент (ЕС) 2023/956, както и за обмена на свързана с риска митническа информация по МКВЕГ и за анализ на риска, както е посочено в Регламент (ЕС) 2023/956.

Член 3

Платформа за единно управление на потребителите и цифров подпис

1. Автентификацията и проверката на достъпа на икономическите оператори, длъжностните лица на Исландия и Норвегия и длъжностните лица на Надзорния орган на ЕАСТ за целите на достъпа до регистъра на МКВЕГ се извършват посредством платформата за единно управление на потребителите и цифров подпис („ЕУП и ЦП“).

2. Платформата за ЕУП и ЦП позволява осъществяването на комуникация между системите на договарящите страни за управление на самоличността и достъпа, посочени в параграф 7, с цел предоставянето на сигурен разрешен достъп до електронните системи за икономическите оператори и длъжностните лица на договарящите страни.

3. Платформата за ЕУП и ЦП се състои от следните общи компоненти:

а) система за управление на достъпа;

б) система за административно управление.

4. Платформата за ЕУП и ЦП се използва, за да се гарантира автентификацията и проверката на достъпа на:

а) икономическите оператори с цел получаване на достъп до регистъра на МКВЕГ;

б) длъжностните лица на договарящите страни, включително длъжностните лица на Надзорния орган на ЕАСТ, с цел получаване на достъп до общите компоненти на регистъра на МКВЕГ и за целите на поддръжката и управлението на платформата за ЕУП и ЦП.

5. Договарящите страни въвеждат системата за управление на достъпа, предоставена от Комисията, за да валидират заявките за достъп, подадени в рамките на платформата за ЕУП и ЦП от икономическите оператори и длъжностните лица на договарящите страни, включително длъжностните лица на Надзорния орган на ЕАСТ, чрез оперативно взаимодействие със системите на договарящите страни за управление на самоличността и достъпа, посочени в параграф 7.

6. Договарящите страни създават системата за административно управление с цел управление на правилата за автентификация и упълномощаване във връзка с валидирането на идентификационните данни на икономическите оператори с цел разрешаване на достъп до електронните системи.

7. Договарящите страни създават системи за управление на самоличността и достъпа, за да гарантират:

а) сигурни регистрация и съхранение на идентификационните данни на икономическите оператори;

б) сигурен обмен на подписани и криптирани идентификационни данни на икономическите оператори, използвани в платформата за управление на самоличността и достъпа, с цел администраторът на платформата да им предостави достъп до платформата.

Член 4

Защита на професионалната тайна и на личните данни

1. Информацията, обменяна между договарящите страни като част от мерките, установени в настоящата глава, се ползва от защитата на професионалната тайна и защитата на личните данни, така както са определени в съответното приложимо законодателство на територията на договарящата страна, която получава тази информация.

2. По-конкретно тази информация не се предава по-нататък на лица, различни от компетентните органи в получаващата договаряща страна, нито се използва от тези органи за цели, различни от предвидените в Споразумението за ЕИП.

Член 5

Управление на данни, отговорност и сигурност

Договарящите страни гарантират, че данните, регистрирани на национално равнище, съответстват на данните, които са регистрирани в общите компоненти, и се актуализират текущо.

Член 6

Финансови договорености относно отговорностите, ангажиментите и очакванията при въвеждането и функционирането на компонентите и услугите в рамките на регистъра на МКВЕГ, комуникационните системи и базовите системи, необходими за функционирането на МКВЕГ

Във връзка с разширеното използване на регистъра на МКВЕГ, така че да обхване Исландия и Норвегия, в настоящите договорености за финансиране (наричани по-долу „договореностите“) се определят елементите на сътрудничество между договарящите страни, свързани с регистъра и услугите на МКВЕГ, комуникационните системи и основните системи, необходими за функционирането на МКВЕГ.

а) Комисията разработва, провежда изпитвания, внедрява, управлява и експлоатира специфичните корекции на компоненти на регистъра на МКВЕГ, включително приложението и услугите, както и комуникационните системи и основните митнически системи, като например ЕУП и ЦП, CCN2, МСУР, ИУК и анализ на данни (Datalab), които са необходими на държавите от ЕАСТ за функционирането на МКВЕГ, включително на всички специфични корекции, свързани с общата централна платформа.

б) Исландия и Норвегия разработват, провеждат изпитвания, внедряват, управляват и експлоатират всички национални компоненти, които се считат за необходими за взаимното свързване с регистъра на МКВЕГ и функционирането на общите централни процеси по МКВЕГ, като например:

1) предоставяне на митнически данни, съвместими със съответната структура на данните, необходима за комуникация с регистъра на МКВЕГ;

2) предоставяне на съответния идентификатор на дружество и всички свързани с него данни, съвместими със съответната структура на данните, необходима за комуникация с регистъра на МКВЕГ, и редовно актуализиране на тези данни.

в) Исландия и Норвегия се споразумяват да покрият еднократните разходи, направени във връзка със специфичните корекции по буква а), които са необходими за експлоатацията на МКВЕГ от държавите от ЕАСТ, включително всички специфични корекции, свързани с общата централна платформа, както следва от индикативните суми, приложени към решение на Съвместния комитет на ЕИП № …/… от … 2026 г. (настоящото решение). Исландия и Норвегия поделят сумата помежду си, като ще приложат стандартния коефициент на пропорционалност, с изключение на разходите за доставка за системата CCN2, които се поемат само от Исландия.

г) Исландия и Норвегия се споразумяват да покрият дял от 0,625 %, считано от 2027 г., от оперативните разходи за комуникационните и митническите системи, посочени в буква а), с годишна индексация от 2 %. За ЕУП и ЦП и за ИУК оперативните разходи се покриват, считано от 2026 г. Исландия и Норвегия поделят сумата помежду си, като ще приложат стандартния коефициент на пропорционалност, с изключение на оперативните разходи за системата CCN2, които се поемат само от Исландия. Индикативните суми са приложени към решение на Съвместния комитет на ЕИП № …/… от … 2026 г. (настоящото решение).

д) Комисията изчислява разходите в съответствие със своите договори с изпълнители, сключени съгласно настоящите процедури за възлагане на договори.

е) Разходите, посочени в буква г), могат да бъдат преразгледани през 2028 г. по инициатива на Комисията, без да се засяга многогодишната финансова рамка на ЕС.

ж) Разходите за разработване и оперативните разходи за национален компонент или национални компоненти се поемат изцяло от Исландия и Норвегия.

з) До 30 юни всяка година, считано от 30 юни 2026 г., или след влизането в сила на решение на Съвместния комитет на ЕИП № …/… от … 2026 г. (настоящото решение), в зависимост от това коя от двете дати е по-късна, Комисията отправя искане до Исландия и Норвегия да плащат еднократните разходи, направени за разработването на корекциите, включително приложенията и услугите, на компонентите на регистъра на МКВЕГ, които са необходими за държавите от ЕАСТ, и комуникационните системи и основните митнически системи, посочени в буква а), които са необходими за експлоатацията на МКВЕГ от държавите от ЕАСТ, въз основа на надлежно документирано дебитно известие, издадено от Комисията.

и) Исландия и Норвегия се споразумяват да участват в оперативните разходи за приложенията и услугите и за основните митнически системи, които са взаимосвързани с функционирането на регистъра на МКВЕГ, посочени в буква а). За целите на изпълнението на буква г) се прилага следното:

1) До 30 юни всяка година, считано от 30 юни 2026 г., или след влизането в сила на решение на Съвместния комитет на ЕИП № …/… от … 2026 г. (настоящото решение), в зависимост от това коя от двете дати е по-късна, Комисията информира писмено Исландия и Норвегия за прогнозните оперативни разходи за съответната година и за прогнозните оперативни разходи за следващата година.

2) Единствено до 30 юни 2027 г. Комисията отправя искане до Исландия и Норвегия да платят своята годишна вноска за оперативните разходи за 2026 г., както и прогнозната годишна вноска за 2027 г. До 30 юни всяка година, считано от 30 юни 2028 г., Комисията отправя искане до Исландия и Норвегия да платят своята годишна вноска за съответната година, плюс размера на салдото (положително или отрицателно) за предходната година въз основа на надлежно документирано дебитно известие, издадено от Комисията.

3) До 31 януари всяка година, считано от 31 януари 2028 г. Комисията:

— уравнява сметките, свързани с предходните годишни разходи, въз основа на вече заплатената от Исландия и Норвегия сума спрямо действително направените разходи от Комисията и предоставя на Исландия и Норвегия извлечение от сметките с разбивка на разходите, показваща различните услуги и доставката на софтуер; и

— представя на Исландия и Норвегия действителните годишни разходи, т.е. реалните оперативни разходи, за предходната година. Комисията изчислява действителните и прогнозните разходи в съответствие със своите договори с изпълнители, сключени съгласно настоящите процедури за възлагане на договори. Разликата (отрицателна или положителна) между действителните разходи и прогнозния размер за предходната година се изчислява и се съобщава от Комисията на Исландия и Норвегия с извлечение от сметка. Извлечението от сметка включва прогнозния годишен размер на вноската, плюс размера на разликата (положителна или отрицателна), както и получената нетна сума, която ще бъде фактурирана от Комисията на Исландия и Норвегия чрез годишното дебитно известие.

й) Исландия и Норвегия извършват плащането след датата на издаване на дебитното известие. Всички плащания се извършват по банковата сметка на Комисията, посочена в дебитното известие, в срок от 60 дни. В Съюза усвояването на бюджетните кредити, произтичащи от участието на държавите от ЕАСТ, се извършва в съответствие с разпоредбите на Финансовия регламент.

к) Ако Исландия и Норвегия платят сумите, предвидени в букви в) и г), след посочените в буква й) дати, Комисията може да приложи лихви за забава (по лихвения процент, прилаган от Европейската централна банка за нейните операции в евро и публикуван в *Официален вестник на Европейския съюз*, серия C, в сила към датата на изтичане на предвидения за плащането срок, и увеличен с един пункт и половина).

л) Ако Исландия и Норвегия поискат специфични корекции на ИТ продукти или нови ИТ продукти за компонентите, приложенията или услугите на регистъра на МКВЕГ, започването и завършването на тези разработки подлежи на отделно, взаимно споразумение, свързано с нуждите от ресурси и разходите за разработване.

м) Договарящите страни се споразумяват да приемат и да изпълняват своите съответни отговорности във връзка с използването на информационните системи, както е описано в настоящото приложение.

Член 7

Наблюдение на прилагането на настоящото приложение

Съвместният комитет на ЕИП определя начина, по който договарящите страни да осъществяват наблюдението на изпълнението на настоящото приложение и да проверяват спазването на неговите разпоредби.“

Член 2

След параграф 17 (Регламент (ЕС) 2025/2643 на Европейския парламент и на Съвета) от член 7 от Протокол 31 към Споразумението за ЕИП се вмъква следният параграф:

„18. Считано от 1 януари 2025 г., държавите от ЕАСТ участват в дейностите на Съюза, свързани със следния бюджетен ред, вписан в общия бюджет на Европейския съюз, за финансовите години 2025 г., 2026 г. и 2027 г.:

— **Бюджетен ред 9.20.04.01:** „Механизъм за корекция на въглеродните емисии на границите“.

Настоящият параграф не се прилага по отношение на Лихтенщайн.“.

Член 3

Настоящото решение влиза в сила в деня след последната нотификация съгласно член 103, параграф 1 от Споразумението за ЕИП. (*).

То се прилага от 1 януари 2025 г.

(*) [Без отбелязани конституционни изисквания.] [С отбелязани конституционни изисквания.]

Член 4

Настоящото решение се публикува в раздела за ЕИП и в притурката за ЕИП към *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на

За Съвместния комитет на ЕИП

Председател

Секретари

на Съвместния комитет на ЕИП

ПРИЛОЖЕНИЕ

Индикативни суми, които трябва да бъдат платени от държавите от ЕАСТ съгласно Протокол 10 към Споразумението за ЕИП

Сумите за периода след 2027 г. не засягат изхода от текущите преговори относно предложението за следващата МФР

			Комбинирани вноски на ЕАСТ (EUR)
Регистър на МКВЕГ	2025 г.	Разходи за специфични за ЕАСТ характеристики	500 000,00
	2026 г.	Разходи за специфични за ЕАСТ характеристики	700 000,00
	2027 г.	Разходи за специфични за ЕАСТ характеристики	250 000,00
	2028 г.	Разходи за специфични за ЕАСТ характеристики	*предстои да бъде решено*
Обща централна платформа	2026—2030 г.	Разходи за специфични за ЕАСТ характеристики	*Все още не са определени на този етап*
Управление на риска по МКВЕГ — Datalab	2026 г.	Разходи за доставка	50 000,00
	2027 г.	Оперативни разходи	40 000,00
	2028 г.	Оперативни разходи	40 000,00
	2029 г.	Оперативни разходи	40 000,00
	2030 г.	Оперативни разходи	40 000,00
	и т.н.		
Разходи за ЕУП и ЦП	2026 г.	Разходи за доставка	135 000,00
		Оперативни разходи	20 000,00
	2027 г.	Оперативни разходи	20 000,00
	2028 г.	Оперативни разходи	20 000,00
	2029 г.	Оперативни разходи	20 000,00
	2030 г.	Оперативни разходи	20 000,00
	и т.н.		

			Комбинирани вноски на ЕАСТ (EUR)
Разходи за ИУК	2026 г.	Разходи за доставка	150 000,00
		Оперативни разходи	12 500,00
	2027 г.	Оперативни разходи	12 500,00
	2028 г.	Оперативни разходи	12 500,00
	2029 г.	Оперативни разходи	12 500,00
	2030 г.	Оперативни разходи	12 500,00
	и т.н.		
Разходи за CCN2	2026 г.	Разходи за доставка	100 000,00
	2027 г.	Оперативни разходи	10 000,00
	2028 г.	Оперативни разходи	10 000,00
	2029 г.	Оперативни разходи	10 000,00
	2030 г.	Оперативни разходи	10 000,00
	и т.н.		